

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa I. Z.
przeciwko K. Spółce Akcyjnej w T. Oddziałowi "C." w D.
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi
z dnia 28 listopada 2014 r., sygn. akt VII Pa 326/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 120 zł
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 28 listopada 2014 r. oddalił apelację skarżącego powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Kutnie z 26 czerwca 2014 r., którym zasądzono odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Pozwany pracodawca rozwiązał stosunek pracy na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. wobec dokonania przez powoda kradzieży. Powód miał ochronę zatrudnienia z tytułu funkcji w związku zawodowym, który nie wyraził zgody na rozwiązanie umowy o pracę.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powód w sposób ciężki, umyślnie dokonał kradzieży oleju napędowego i hydraulicznego. Przywrócenie do pracy stanowiłoby nadużycie prawa – art. 8 k.p.

Sąd Okręgowy potwierdził, że mimo naruszenia art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, w świetle art. 8 k.p. żądanie powoda przywrócenia do pracy, było sprzeczne ze społeczno – gospodarczym celem tego prawa i nie mogło korzystać z ochrony. Inaczej niż Sąd pierwszej instancji stwierdził, że pozwany nie zorganizował rzekomej prowokacji i nie sprzeniewierzył się zasadom współżycia społecznego. Nawet gdyby uznać, iż prowokacja miała miejsce, to przywrócenie do pracy byłoby niecelowe. „Za niedopuszczalne uznać należy zasłanianie się przez powoda działalnością związkową i wykorzystanie w tym celu przysługującej mu ochrony, w sytuacji gdy w sposób tak ciężki i rażący narusza podstawowe obowiązki pracownicze (...)”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne, które ma „skutkować koniecznością udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) czy pracodawca może posłużyć się prowokacją lub akceptować prowokację zorganizowaną z udziałem osób spoza zakładu pracy pracodawcy w celu wykazania naruszenia przez pracownika jego obowiązków;
- 2) czy pracodawca już po rozwiązaniu stosunku pracy z pracownikiem może przeprowadzać kontrole w zakładzie pracy w celu wykrycia dowodów świadczących o naruszeniu przez pracownika jego obowiązków z zamiarem przedłożenia ich w toku ewentualnego procesu;
- 3) czy rozstrzygając o zadaniu pozwu sąd może powoływać się na zasady współżycia społecznego w stosunku do jednej tylko ze stron procesu przy jednoczesnym stwierdzeniu, iż obie strony stosunku prawnego naruszyły te zasady;
- 4) czy członkostwo pracownika w zarządzie organizacji związkowej daje podstawę do ochrony pracownika przed rozwiązaniem umowy o pracę w sytuacji, gdy naruszenie przez niego obowiązków pracowniczych było wynikiem prowokacji pracodawcy, a pracodawca nawet nie wystąpił do związków zawodowych o wyrażenie zgody na rozwiązanie z pracownikami stosunku pracy.

W sprawie występuje istotne zagadnienie prawne związane z oceną zachowań pracownika i pracodawcy, z których jedno i drugie stanowić może naruszenie zasad współżycia społecznego w kontekście wyłączenia ochrony pracownika chronionego mocą ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych przed rozwiązaniem umowy o pracę bez zgody organizacji związkowej”.

Pozwana wniosła o nieprzyjęcie skargi i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (wyżej *in extenso*) nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Sformułowane pytania osobno ani razem nie składają się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze podstawa przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne, to problem jurydycznie doniosły, opracowany na podstawie analizy prawa, orzecznictwa, a nawet doktryny, po której to wpierw sam skarżący może stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinno zostać rozpoznane przez Sąd Najwyższy. W przeciwnym razie funkcja przysądu będzie bezprzedmiotowa i postępowanie kasacyjne stanie się powszechną (trzecią) instancją.

Pytania nie wykraczają poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa. Nawet potrzeba wykładni jako przesłanka przysądu jest ściśle uwarunkowana poważnymi wątpliwościami w wykładni przepisów lub rozbieżnością w orzecznictwie sądów (398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Natomiast w przedstawionym zagadnieniu nie podaje się żadnego przepisu prawa, w którym kotwicyłby się istotny problem prawny i który stanowiłby w ogóle punkt wyjścia do koniecznej analizy prawnej. Sąd Najwyższy nie zastępuje strony w tym obowiązku, podobnie jak sądu powszechnego, gdy przedstawia pytanie prawne (art. 390 k.p.c.). Skargę kasacyjną może sporządzić i wnieść tylko profesjonalny pełnomocnik co tłumaczy stawiane wymagania.

Nawet podanie przepisu prawa nie musiałoby zmienić negatywnej oceny, gdyż Sąd Najwyższy na etapie przysądu nie rozwiązuje w ramach kwalifikacji

pierwszej podstawy przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wszelkich kazusów prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2012 r., I PK 199/11).

Ochrona zatrudnienia pracownika z tytułu funkcji w związku zawodowym ma już swoje orzecznictwo, co w sprawie zauważano. Chodzi między innymi o brak zgody związku zawodowego na rozwiązanie stosunku pracy i orzeczenia odwołujące się dla klauzul generalnych z art. 8 k.p. Jednak samo hasłowe zgłoszenie kwestii nie wystarcza do stwierdzenia istotnego zagadnienia prawna. Jest to uniwersalna podstawa przedsądu, która ma na uwadze interes publiczny w przyjęciu skargi do rozpoznania. Natomiast sprawa indywidulana, do której też nawiązują pytania i ocena naruszenia zasad współżycia społecznego, to domena podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. do której wniosek nie odwołuje się i nie twierdzi, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 1 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych z uwzględnieniem uchwały Sądu Najwyższego z 24 lutego 2011 r., I PZP 6/10.